

05.03.2018

Asia/12

§ 128

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi keskustatunnelivarauksen aiheuttamien kustannusten selvittämisestä

HEL 2017-002582 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 22.2.2017 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalla (Otso Kivekäs) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 22.2.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 22.2.2017 valtuutettu Vesa Korkkulan aloitetta keskustatunnelivarauksesta luopumisesta, kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keskustatunnelivarauksen aiheuttamat suorat ja epäsuoran kustannukset sekä keinot vähentää niitä tunnelin koko pituudelta ja erityisesti Hakaniemenrannassa, esimerkiksi selvittämällä vaihtoehtoisia linjauksia ja suuaukkojen siirtämistä." (Otso Kivekäs)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuuteuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Helsingin keskustatunnelilla on varaus Uudenmaan maakuntakaavassa, maanalaisessa yleiskaavassa 2011 sekä Helsingin uudessa yleiskaavassa.

Keskustatunnelin asemakaavan (2007) laatimisen yhteydessä on laadittu keskustatunnelin linjaukseen rakennetekniset yleissuunnitelmat kustannusarvioineen vuonna 2006. Asemakaava ei ole lainvoimainen. Nykyarvioksi muutettuna keskustatunnelin kustannusarvio on lyhyen vaihtoehdon osalta noin 800 – 900 milj. euroa ja pitkän vaihtoehdon osalta noin 900 – 1 000 milj. euroa.

Keskustatunnelin linjauksen toteuttamiseen on varauduttu ennakolta keskustakirjaston toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginhallitus päätti 23.5.2016 myöntää keskustakirjastohankkeen keskustatunneliin varautumiseen 2 milj. euroa.

Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavaluonnoksen yhteydessä on selvitetty keskustatunnelin lyhyeen vaihtoehtoon varautumisen vaikutuksia alueen toteuttamiselle. Mikäli Hakaniemenrannan rakentaminen toteutetaan asemakaavaluonnoksen mukaisesti ennen keskustatunnelia, joudutaan rannassa ja tonteilla suorittamaan huomattavaa tunnelin ennakkorakentamista. Kokonaisuudessaan ennakkorakentamisen kustannuksiksi on arvioitu 35 milj. euroa.

Nykyinen keskustatunnelin asemakaavan mukainen linjaus on keskustan vilkkaan rakentamisen johdosta vanhentunut mm. useiden liittymäratkaisujen osalta tai ristiriidassa nykyisten tavoitteiden kanssa sisältäen mm. pyöräbaanin osuuden Kampissa. Nykyinen linjaus sisältää myös hyvin kalliita osuuksia, kuten päärautatien alittavan, rakennettaessa päältä avattavan kohdan.

Julkisuudessa on esitetty kaupungin ulkopuolisten toimijoiden omasta aloitteesta laatimia linjauksia ja hahmotelmia keskustatunnelin vaihtoehtoiselle linjaukselle.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Kaupunkistrategiassa 2017- 2021 on todettu, että selvitetään ydinkeskustan viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta edistävän kävelykeskustan merkittävemmän laajentamisen sekä keskustan läpiajoliikennettä ja sataman raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytykset. Toteutuessaan kokoojakatu rahoitetaan isolta osin tienkäyttömaksuin.

Hankkeen selvittämistä varten on perustettu projekti, johon on koottu tarvittava asiantuntemus kaupunkiympäristötoimialalta, kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialalta, Helsingin Satamasta, Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymästä sekä kaupunginkansliasta. Työssä on tarkoitus käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita ja keskustan yrittäjiä, kiinteistönomistajia ja muita elinkeinoelämän ja kuljetusalan edustajia sekä asukkaita ja vammaisjärjestöjen edustajia. Selvitystyön loppuraportti tuodaan luottamushenkilökäsittelyyn arvioitavaksi toukokuussa 2020.

Maanalaisen yleiskaavan muutos on vireillä. Kaavasta on laadittu suunnitteluperiaatteet ja OAS. Keskustatunneli on varauksena mukana kaavamutoksessa. Yleiskaavan luonnos on ajoitettu vuodelle 2019.

Vilkaan maanalaisen rakentamisen ja useiden jo rakennettujen maanalaisten tilojen takia on yhä vaikeampaa löytää suurille tilaa vieville hankkeille tilaa maan alta. Mikäli tilavarauksia lykätään, ei niitä myöhemmin enää ole otettavissa. Keskustatunneli ja sen linjaus ja suuri tilanvaraus on tärkeä osa maanalaisen yleiskaavan luonnosta ja ajoittaa kaavan aikataulun. Tunnelivaraus tulisi kiinnittää ennen maanalaisen yleiskaavaluonnoksen lautakuntakäsittelyä.

Maanlaiselle kokoojakadulle tulisi löytää kaupungin kokonaisedun mukainen, liikenteen tavoitteet täyttävä ja keskustan kehittämistä sekä kaupungin strategiaa palveleva ratkaisu ja laatia tunnelista yleissuunnittelutasoiset rakenne- ja liikennesuunnitelmat sekä kustannusarvio tilanvarauksen ja jatkosuunnittelun pohjaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 22.2.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.11.2017 § 204

HEL 2017-002582 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin keskustatunnelilla on varaus Uudenmaan maakuntakaavassa, maanalaisessa yleiskaavassa 2011 sekä Helsingin uudessa yleiskaavassa.

Keskustatunnelin asemakaavan (2007) laatimisen yhteydessä on laadittu keskustatunnelin linjaukseen rakennetekniset yleissuunnitelmat kustannusarvioineen vuonna 2006. Asemakaava ei ole lainvoimainen. Nykyarvioksi muutettuna keskustatunnelin kustannusarvio on lyhyen vaihtoehdon osalta noin 800 – 900 milj. euroa ja pitkän vaihtoehdon osalta noin 900 – 1 000 milj. euroa.

Nykyisen keskustatunnelin linjauksen toteuttamiseen on jouduttu varautumaan ennakolta keskustakirjaston toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginhallitus päätti 23.5.2016 myöntää keskustakirjastohankkeen keskustatunneliin varautumiseen 2 milj. euroa.

Kuluvana vuotena Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavaluonnoksen yhteydessä on selvitetty keskustatunnelin lyhyeen vaihtoehtoon varautumisen vaikutuksia alueen toteuttamiselle. Mikäli Hakaniemenrannan rakentaminen toteutetaan asemakaavaluonnoksen mukaisesti ennen keskustatunnelia, joudutaan rannassa ja tonteilla suorittamaan huomattavaa tunnelin ennakkorakentamista. Kokonaisuudessaan ennakkorakentamisen kustannuksiksi on arvioitu 35 milj. euroa.

Nykyinen keskustatunnelin asemakaavan mukainen linjaus on keskustan vilkkaan rakentamisen johdosta vanhentunut mm. useiden liittymäratkaisujen osalta tai ristiriidassa nykyisten tavoitteiden kanssa sisältäen mm. pyöräbaanan osuuden Kampissa. Nykyinen linjaus sisältää myös hyvin kalliita osuuksia, kuten päärautatien alittavan, rakennettaessa päältä avattavan kohdan.

Julkisuudessa on kuluvana syksynä 2017 esitetty kaupungin ulkopuolisten toimijoiden omasta aloitteesta laatimia linjauksia ja hahmotelmia keskustatunnelin vaihtoehtoiselle linjaukselle. Kaupungin organisaatiossa ei suunnittelua koko tunnelin linjauksen osalta ole jatkettu vuoden 2007 päätöksen jälkeen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Kaupunkistrategiassa 2017- 2021 on todettu, että maanalaisen kokoojakadun edellytykset selvitetään.

Maanalaisen yleiskaavan muutos on vireillä. Kaavasta on laadittu suunnitteluperiaatteet ja OAS. Keskustatunneli on varauksena mukana kaa-

vamuutoksessa. Yleiskaavan luonnos on ajoitettu vuoden 2018 syksylle.

Vilkkaan maanalaisen rakentamisen ja useiden jo rakennettujen maanalaisen tilojen takia on yhä vaikeampaa löytää suurille tilaa vieville hankkeille tilaa maan alta. Mikäli tilavarauksia lykätään, ei niitä myöhemmin enää ole otettavissa. Keskustatunneli ja sen linjaus ja suuri tilanvaraus on tärkeä osa maanalaisen yleiskaavan luonnosta ja ajoittaa kaavan aikataulun. Tunnelivaraus tulisi kiinnittää ennen maanalaisen yleiskaavaluonnoksen lautakuntakäsittelyä.

Keskustatunnelille (maanalaiselle kokoojakadulle) tulisi löytää kaupungin kokonaisedun mukainen, liikenteen tavoitteet täyttävä ja keskustan kehittämistä sekä kaupungin strategiaa palveleva ratkaisu ja laatia tunnelista yleissuunnittelutasoiset rakenne- ja liikennesuunnitelmat sekä kustannusarvio tilanvarauksen ja jatkosuunnittelun pohjaksi.

Käsittely

07.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 10. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Maanalaista yleiskaavaa silmällä pitäen keskustatunnelille (maanalaiselle kokoojakadulle) tulisi löytää kaupungin kokonaisedun mukainen, liikenteen tavoitteet täyttävä ja keskustan kehittämistä sekä kaupungin strategiaa palveleva ratkaisu ja laatia tunnelista yleiskaavatasoiset rakenne- ja liikennesuunnitelmat sekä kustannushaarukka tilanvarauksen pohjaksi.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 5

Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Tyhjä: 0

05.03.2018

Asia/12

Poissa: 1
Silvia Modig

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 -
5 (1 poissa).

31.10.2017 Pöydälle

24.10.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi